

A Tea Party mozgalom Texasban

Robert Zaretsky

Texasba a 19. század végén, a 20. század elején érkezett meg a bevándorlók első hulláma. Európaiak tömege szállt partra a galvestoni kikötőben. Napjainkban Texas már a Mexikóból és más latin-amerikai országokból származó, az Egyesült Államokba többnyire illegálisan érkező migránsok egyik fő célpontja. Az ebből következő etnikai, kulturális és nyelvi változások mélyen hatottak a déli állam politikai arculatára.

Houston, az állam legnagyobb városa a harmadik egész Amerikában. Steven Klineberg kutatásai szerint a spanyol ajkú lakosság 1980 és napjaink között 15 százalékról 40 százalék fölé emelkedett. Miközben az angolszász származású népesség öregszik, a latin származású fiatalodik, minek következtében a 18–29 év közötti korosztály közel fele latin-amerikai gyökerű. Ha Texas holnap úgy döntene, hogy fallal szigeteli el magát Mexikótól – amit a jobboldal komolyan fel is vetett –, a latin származású lakosság száma 2040-re meghaladná az angolszászokét és a feketékét.

Az iskolába beíratott tanulók számában Texas a második az országban, a tanári átlagfizetés viszont a 49., az egy tanulóra eső kiadás pedig a 44. helyen áll. A texasi republikánusok és a Tea Party mozgalom aktivistái egyetértenek abban, hogy a közoktatási rendszer javítására irányuló szándék – vagy ami még ennél is rosszabb lenne, az illegális bevándorló helyzetének regularizációja – valóságos katasztrófa lenne, amit mindenáron meg akarnak akadályozni.

Közoktatás és bevándorlás – a texasi képviselőházba választott Debbie Riddle asszony e két témának köszönheti ismertségét. Néhány évvel ezelőtt azon füstölgött, miért kellene Amerikának garantálnia az ingyenes közoktatást mindenkinek: „Ez az ötlet Moszkvából, az oroszoktól származik. A pokol legmélyebb bugyraiból. Manipulálnak minket, azt mondják, milyen bőkezű megoldás lenne. Márpedig itt szó sincs jóindulatról. Ez az ötlet tönkretenné az országunkat!”^[i]

Az év elején Debbie Riddle a „rövidnadrágos terroristák” problémájáról is beszélt. Szerinte a terroristák terhes nőket küldenek át a határon, hogy azok az Egyesült Államokban szüljék meg a gyerekeiket, s mikor ezek az „alvöügynökök” felcseperednek, akcióba lépnek és káoszt okoznak az országban. Louie Gohmert, Texas egyik kongresszusi képviselője hasonló rémeket lát. A határtól délre állomásozó terroristacsoportok „terhes nőket készülnek átküldeni az Egyesült Államokba, hogy ott ingyen tudjanak szülni” s a gyerekek automatikusan amerikai állampolgárok lennének, magyarázta képviselőtársainak Washingtonban. „Ezután visszaküldik a gyerekeket eredeti hazájukba, ahol terroristát nevelnek belőlük. Hús vagy harminc év múlva visszatérnek, hogy részt vállaljanak az amerikai életmód lerombolásában!”^[ii]

A kormányzóválasztást megelőző republikánus előválasztáson Debbie Medina, a Tea Party mozgalom jelöltje ugyanezen logika mentén elemzi a világ folyását. A választás előtti politikai rutinja kimerült a Republikánus Pártnak a negyvenezer lelket számláló Wharton körzeti szervezetének elnöklétében. Ám ez a tapasztalatlanság nemcsak nem hátránynak, hanem éppen az egyik fő ütőkártyájának bizonyult. Medina asszony egyfelől ultraliberális álláspontot képvisel – nagy tisztelője Ron Paul texasi képviselőnek, aki 2008-ban minden remény nélkül elindult a republikánus jelöltségért –, másfelől nyíltan vállalja evangélista hitét. És éppen ez a koktél táplálta hihetetlen politikai haladását, ami nem szükkölködött ellentmondásokban. Így például Debbie Medina kijelentette, hogy az államnak nincs joga szabályozni a löfegyverek árusítását és adót kiróni az ingatlantulajdonra. Vélekedése szerint ugyanakkor a közhatalom tilthatja az azonos neműek házasságát és örökbefogadását. Mindez semmit nem rontott népszerűségén a Tea Partyban. Sőt, ahogy Bob Moser, a *Texas Observerben* megállapította: Medina asszonynak nem kell a tömegbázishoz szólnia, mert „ő egybeforrott a tömegbázissal. Mi több, őt nem hátráltatja valamilyen választott tisztségben szerzett gyakorlat, sosem kellett megszavaznia semmilyen törvényt vagy állást foglalnia egy összetett kérdésben.”^[iii]

Debbie Medina kampányát mégis komoly csapás érte, amikor a Fox News híres műsorvezetőjével, Glenn Beckkel beszélgetett. A média már korábban felhívta a figyelmet, hogy Medina magáévá tette az „Igazság szeptember 11-ről” nevű informális hálózat meggyőződését, miszerint a Pentagon és a World Trade Center elleni támadások mögött az amerikai kormány áll. Amikor Glenn Beck nekiszegte a kérdést, Medina így válaszolt: „Glenn, én nem tudtam megvizsgálni az összes bizonyítékot, így nem tudom... Én sosem vontam kétségbe nyilvánosan a hivatalos verziót. De úgy gondolom,

némelyek nagyon is helyénvaló kérdéseket tesznek fel ezzel kapcsolatban, és hogy nem hoztak minden olyan elemet az amerikai tudomására, aminek alapján ki tudnánk alakítani a véleményüket. Így ebben nem foglakok állást.”^[iv] Ez a kijelentés nem tekinthető ügytelenségnek, hanem pontosan a Tea Party egyik ideológiai alapvetéséről árulkodik, miszerint Amerika minden bajának a forrása szövetségi állam.

A mozgalom más sztárjainak is hasonlóképpen nehezükre esik különbséget tenni meggyőződésük és a tények között. Amikor például a CNN egyik újságírója megkérte Louie Gohmertet, támassa alá bizonyítékokkal a bevándorlókkal kapcsolatos állításait, ő elsápadt és kifakadt: „Most rátámad a hírhozóra! Pedig maga ennél sokkal többet ér. Volt idő, amikor még tudta, mi a dolga!”^[v] Nem sokkal az adás után Tom Fuentes, az FBI nemzetközi műveletekkel foglalkozó csoportjának egykori magas rangú vezetője kijelentette, „nem létezik semmilyen bizonyíték, nem utal semmilyen nyom arra, hogy bárki is valahol terroristagyerekeket tervezne világra hozni Amerika területén”. Ám az ilyen mondatok nem sok súllyal esnek a latba a belső és külső képzelt ellenségek által körbevett elmék világában.

A mai texasi fejlemények aligha lepték volna meg Richard Hofstadtert, aki már 1964-ben megírt és napjainkban gyakran idézett könyvében „az amerikai politikában elterjedt paranoiás stílusról” beszélt. Medina és Gohmert nem elmeháborodott, hanem nagyon is „normális” ember, aki „feltűzelt túlzásokkal, általános gyanakvással és összeesküvés-elméletekkel” terhelt „paranoiás kifejezésmódot” használ. És amikor ezek az emberek kizártnak a politikai játszmányból, ebben saját aggodalmaik és gyanakvásaik igazolását látják. „A hatalomgyakorlásnak csak a hatását érzékelik, azt is eltorzított formában. Tehát nem is érthetik meg a működési módját.”

A Medina, Riddle, Gohmert és híveik körüli médiacirkusz miatt bekövetkezett az, ami tegnap még lehetetlennek tűnt: Rick Perry kormányzó – George W. Bush utódja, aki immár harmadik mandátumát szeretné megnyerni – ma már mérsékelt politikusnak tűnik. Februárban, miközben Medina éppen a szeptember 11-i merényletről merengett, Rick Perry Austinban, Texas fővárosában kocogás közben lelőtt egy arra tévedt prérifarkast; mint kiderült, a kormányzó gyakran viszi magával lézercélzóval felszerelt pisztolyát, ha futni indul, hisz mit lehet tudni...^[vi]

Rick Perry kritikával illette az Arizonában benyújtott, rasszista többségekkel terhes bevándorlásellenes törvénytervezeteket. Elhatárolódott Jan Brewer arizonai kormányzó kitérőitől is, aki – bár erre sosem szolgált bizonyítékkal – azt állította, hogy mexikói bandák a sivatagba hurcolnak embereket, ahol lefejezik őket. Perrynek nem kell ilyen messze mennie. El sem kell mozdulnia szokásos helyéről – a politikai paletta jobb oldaláról –, és a radikális jobboldal növekvő örülete mérsékelt fényben tünteti fel. Ő tudja, hogy nem tanácsos elidegeníteni magától a latin származású választókat. Elvégre maga George W. Bush is igyekezett a kedvükre tenni még kormányzóként.

Ahhoz képest, hogy a szóbeszéd szerint elnöki babérokra tör, Rick Perry nem hagy ki egyetlen alkalmat sem, hogy kritizálja Washington. A bevándorlás szempontjából „biztosítani” akarja a határokat még mielőtt a szövetségi kormány foglalkozhatna a már bejutott illegális jövevények helyzetével, s ez a követelés határidő nélkül elnapol minden komoly gondolkodást erről a problémáról. A demokraták támogatta egészségügyi reformmal kapcsolatban azt állítja: „a texasiak nem akarják, hogy tőlünk 2 500 kilométerre élő bürokraták kezdjék birizgálni egészségügyi ellátó rendszerünket”^[vii]. Perry ebben is a texasiak előítéleteire játszik rá, főleg a Tea Party mozgalom híveinek nézeteire. Az államot nem az ország kormányának, hanem valamiféle idegen autokratának tekinti. És gyanús „birizgálásként” állít be egy olyan törvényt, amely kötelezővé tenné a biztosítótársaságoknak, hogy minden állampolgárral kössenek biztosítási szerződést tekintet nélkül anyagi helyzetükre és egészségi állapotukra.

Ami a közoktatás reformját illeti^[viii], Perry egyszerűen nem hajlandó részt venni abban az országos programban, amely jelentős támogatást ajánlott azon államoknak, amelyeknek az oktatási projektjeit jóváhagyja az oktatásügyi minisztérium. Texas állam így 700 millió dolláros támogatást kaphatott volna, ám Perry kijelentette, hogy egyedül a texasiak dönthetik el, milyen oktatásban vegyenek részt a gyerekeik.

2006-ban a híres énekes-komikus, Kinky Friedman elindult a kormányzói posztért a demokratapárti előválasztáson. Olyan emlékeztető jelszavakkal, mint „Miért is ne lennék én?” vagy „Nem is lehet ez olyan nehéz munka”, a szavazatok 16 százalékát kapta meg saját pártján belül. Most egy hozzá hasonló excentrikus jelöltre készül szavazni, mert úgy véli, nincs más választása: „Most őszintén, maga hány politikust tisztel és becsül? Én megszámláltam, és az eredmény egy nagy nulla.”^[ix]

A szerző* a texasi Houston University Honors College történelemtanára, az *Albert Camus: Elements of a Life* című könyv szerzője.

Fordította: Bayer Antal

^[i] *El Paso Times*, El Paso, 2003. március 3.

[ii] *The Texas Tribune*, Austin, 2010. június 28.

[iii] *The Texas Observer*, Austin, 2010. február 8.

[iv] *The Houston Chronicle*, Houston, 2010. február 11.

[v] *The Huffington Post*, 2010. augusztus 13. Gohmertnek a Riddle-éhez hasonlóan szürreális interjút több milliószor tekintették meg az interneten.

[vi] *Seattle Times*, 2010. április 27.

[vii] *The Texas Observer*, 2010. április 19.

[viii] Lásd ezzel összefüggésben Diane Ravitch “Volte face d’une ministre américaine” című írását a *Le Monde diplomatique*, 2010. októberi számában.

[ix] *The Texas Observer*, 2010. április 19.
